

Kumla Herrgård 468 år!

Men idag regerar unga krögare på herrgården,
som firar 20 år sedan återinvigningen.

Kumla herrgårds nya herrar: Från vänster Mikael Ekermo, Micael Rodling och Jonas Dahlberg. Sedan ett par år driver de framgångsrikt herrgårdens restaurang. Foto: Lasse Ekendahl

Kumla Herrgård Bygdegårdsförening avslutade sin 22 åriga ideella förvaltning av Kumla Herrgård år 2006 (1984-2006) och återlämnade förvaltningen av herrgården till Tyresö kommun. Samma år överlät Anette Löfgren restaurationen och konferensverksamheten till Mikael Ekermo och Jonas Dahlberg som idag har vidareutvecklat restaurangen och konferensdelen i Anettes anda. Tillsammans med ytterligare en delägare - Micael Rodling - har man skapat en av Tyresös och kanske en av hela Södertörns bästa restauranger.

I år fyller den av bygdegårdsföreningen restaurerade herrgården 20 år som restaurang och konferenscenter.

Grattis - men hur gick det till och vad händer framöver?

Kumla Herrgård Bygdegårdsförening

Tyresö kommun ville i början av 70-talet riva vår stamfastighets herrgårdsbyggnad och göra parkering av herrgårdstomten, alternativt bygga radhus. Men den envise Georg Rahmqvist ville anorlunda. Georg startade Kumla Herrgård Bygdegårdsförening och fick snabbt ca 600 entusiastiska

medlemmar med sig i kampen mot Tyresö kommun. Efter några år med stort partipolitiskt motstånd gav kommunledningen upp och lät Kumla Herrgård Bygdegårdsförening med Georg i spetsen renovera herrgården på till stor del ideell basis. Renoveringen genomfördes under åren 1984 till 1988 till en total kostnad av ca 9 mkr (motsvarar idag ca 20 mkr). Ca 3 miljoner bekostades av medlemmarna, Lions Club Trollbäcken och Företagarna i Tyresö genom gåvor och ideellt arbete. En statlig fond för bevarande av kulturintressanta byggnader sköt till 1,6 mkr varmed Tyresö kommun till sist sköt till lika mycket. Resten av kapitalet finansierades med banklån. Intäkterna för att klara förvaltningskostnaderna togs in genom att herrgården drevs som restaurang med konferensverksamhet via entreprenörer. Den administrativa delen av förvaltningen sköttes helt ideellt av bygdegårdens styrelse och medlemmar åren 1984-2006.

I somras träffade jag bygdegårdsföreningens sista ordförande Roland Ekman - han berättar:

Föreningen bildades 1983 eller 1984.

Själv var jag kassör i 3 år och ordförande de 3 sista åren.

Det riktigt fantastiska var engagemanget inom styrelsen som arbetade ideellt med detta under så många år - precis som det var deras eget, samt Lionsklubbens och företagarnas engagemang inom Trollbäcken och alla människor som köpte möbler och inredning till herrgården.

Trädgårdsgruppen slet hårt, planterade och skötte trädgården under alla 20 åren sedan renoveringen var klar. Men under 2000-talet blev gruppen äldre och inga nya yngre kom till. Det blev helt enkelt dags att tänka om och lämna tillbaka förvaltningen till ägaren - vår egen Tyresö kommun.

Jag fick OK från styrelsen på att ta upp frågan med kommunen och träffade Peter Hellsten som direkt ansåg att kommunen var villig att återta förvaltningen. Tala du gärna vidare med Peter Hellsten om detta, avslutar Roland Ekman.

Peter Hellsten - Tyresö kommun

Peter Hellsten och artikelförfattaren träffades på herrgården i början av juli.

Peter berättade att när kommu-

nen återtog förvaltningen var det en hel del som måste åtgärdas och som den ideellt arbetande bygdegårdsföreningen inte hade resurser till att klara av. De hade ju redan arbetat av nästan alla skulder och räddat herrgården från rivning och i stället renoverat hela fastigheten till den fantastiska herrgård som den är idag. De hade bara kvar ca 0,9 mkr i skulder, så kommunen kunde direkt gå in och bekosta en upp- rustning av värme och ventilation, installera fettavskiljare, slipa golv och genomföra viss ommålning. Tyresö kommun är idag mycket positiv och glad för det som skett – planerna på rivning är glömda sedan många år. Idag ser kommunen herrgården som en riktig turistattraktion och kommunen använder själva herrgården till mindre dagkonferenser och för viss representation liksom även Tyresö slott.

Peter Hellsten sammanfattar det hela så här:

”Kumla Herrgård är en fantastisk tillgång för Tyresö och då menar jag inte bara möjligheterna att njuta av god mat och dryck i restaurangen. Herrgården utgör även tillsammans med Tyresö Slott en viktig del av Tyresös historia. Utvecklingen av Tyresö har fram till början av 1900-talet styrts av de beslut som fattades av ägarna till slottet och herrgården. Tyresö kommun har därför ett alldeles särskilt ansvar för att både utveckla och bevara Kumla Herrgård. Ambitionen är att fortsätta att sköta Kumla Herrgård på samma utmärkta sätt som bygdegårdsföreningen gjort under senaste 25 åren.”

Restauratören Kumla Herrgård Smakart AB

Mikael Ekermo, Jonas Dahlberg och Micael Rodling, som tog över efter Anette Löfgren med sin köksmästare Martin Sparring. Vi som

är stamgäster var lite oroliga, då Anette från 0 lyckats så bra med att bygga upp en trevlig och bra atmosfär med god mat – under några år. Vi ville verkligen att detta bra skulle fortsätta och det har ni lyckats med – i samma anda – och över förväntan. Vilka är ni som är så duktiga och vad vill ni framöver?

Mikael Ekermo och Jonas Dahlberg: Vi tog över efter Anette den 1 november 2006, efter att ha varit anställda på konferensanläggningar som Skoghem & Wijk m.m. Vi kände att det var dags att förverkliga våra egna idéer. Vi ville laga den mat vi själva bäst tycker om. Läget med Kumla Herrgård kändes bra. Det var i bra skick. Det var rätt tid för oss.

Idag har vi mer och mer att göra, men vi är fortfarande förvånade över att det svänger så pass mycket upp och ner. Men det blir bättre och bättre. När vi tog över kunde vi bara ha öppet på fredagskvällar, nu har vi öppet även på onsdags- och torsdagskvällar. Kvällarna går nu bra. Denna sommar är det fullt på våra grillkvällar. Vi har en vanlig à la carte-meny och en separat meny från grillen varje kväll nu över sommaren, med för- rätt, varmrätt osv.

Den hemlagade lammkorven har blivit en succé och serveras när kockarna är på sitt bästa humör.

Vår specialitet är allt från husmanskost till franskt och italienskt och vi gillar fisk. Ett uppskattat inslag på matsedeln är t ex Kumla herrgårds hemlagade lammkorv. Vår ambition är utökat öppethållande och att fler nöjda gäster skall hitta hit. Vi

skall nå dit genom att sätta kvalitet och service i första rummet, säger Micael Rodling.

Micael Rodling: Jag är också kockutbildad och har t.ex. arbetat i Åre och därefter 2,5 år i Chelyabinsk i Ryssland på en Camp för utländska specialister. Därefter var jag kökschef på Fjällgården i Åre ett tag, blev pappa och var lärare i hemkunskap i en termin. Då ringde Jonas och frågade om jag kunde komma hit till Kumla Herrgård och bli delägare och engagera mig som hovmästare och hjälpa till med administration av verksamheten. Det lät bra – så jag kom snabbt hit och det känns riktigt bra.

Utöver det här ägnar vi oss mycket åt catering, festväning, bröllop, födelsedagsfester och konferensverksamhet.

För oss alla är det första gången vi driver allt i egen regi. Det är kul och lärorikt.

Vi lagar den mat vi själva tycker om och vi prutar inte på råvarorna.

Tillsammans med Joel Enmark i köket och Lisa Östlund och Åsa Johansson som serverar försöker vi ge den service vi själva vill ha.

Vi i f.d. bygdegårdsföreningen är glada att vi dels lyckats rädda vårt samhälles stamfastighet, renovera det i en 1700-talsstil samt nu efter 20 år fått en utveckling av herrgården som vi alla är mycket stolta över.

Välkomna alla – att besöka vår ursprungsgård och uppleva dagens utmärkta restauration med fina konferensmöjligheter. Det enda vi saknar idag är fler parkeringsplatser och övernattningsmöjlighet för konferensdeltagare.

Kjell Fridlund

Byggleddare under renoveringen och nu stamgäst.

Foto och textredigering Lasse Ekendahl stamgäst.

Anders i Kumbla och Törne som blev Törnflycht

Källarvalven under Kumla herrgård härstammar sannolikt från den förste ägaren, Anders i Kumbla, som bodde här i mitten av 1500-talet.

Det hela började redan år 1540 med Anders i Kumbla. Källarvalven är troligtvis från hans tid, för de stämmer inte överens med herrgårdsbyggnaden som står uppe på källaren.

Huvuddelen av Bottenvåningen byggdes på 1600-talet, troligen av borgmästare Olof Hansson Törne på 1680-talet. Men då som en enkel byggnad med ett V-format sadeltak.

Dramatisk utveckling i Kumla/Trollbäcken

Efter många ägarbyten och dramatisk utveckling från jordbruksområde till egna hemsområdet Kumla - Hanviken, dagens Trollbäcken (från 1947) och herrgårdens senaste användning före restaurationen som "hem åt åldriga flyktingar (från 1954)" köpte Tyresö kommun alla trollbäckenbors stamfastighet år 1969 och lät herrgården förfalla nästan fullkomligt - tills Georg Rahmqvist startade bygdegårdsföreningen och lyckades övertyga kommunen om en renovering som utfördes mellan 1984-1988. Men detta om Georg och herrgården har en egen historia, som beskrevs i TyresöTidning nr 4 - 2005.

Utvecklingen av Kumla och Hanviken till Trollbäcken, återkommer vi till i nästa nummer av TyresöTidning.

Ni som har historier att berätta om Kumla - Hanviken från 20 - 30 - 40 - 50 -tal. Sänd in era historier och eventuella bilder till föreningen, så att vi får ett fullvärdigt material att presentera inför 100-årsdagen.

Ett sammandrag kommer att presenteras till föreningens 100-årsdag den 21 nov 2011.

En stor ombyggnad kom till i början av 1700-talet, antingen av dåvarande landshövding och riksrådet Olof Hansson Törnflycht som adlats eller av greve Johan Christopher von Düring. Tilläggsisoleringar av mossa, handmålade tapeter och typiska karoliner målningar har hittats från den tiden i samband med renoveringen på 1980-talet tillsammans med Lars Sjöberg, Nationalmuseum. Däremot kom den stora matsalstillbyggnaden och övervåningen med ett franskinspirerat mansardtak till i mitten av 1800-talet.

Är det den stilige Olof Törnflycht som spökat på herrgården under ombyggnadstiden och några år därefter? Just nu verkar han lugn och positiv.